

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto glt. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—

Za pol leta četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zalvale, domači oglašit. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11, malstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Graslje 28. Mestni svet je korporativno odložil svoje mandate, kakor pravijo, zaradi spora z državnimi oblastmi. Župan je vsled razburjenja zbolel. Bati se je novih izgedov.

Solunograd 28. Včeraj se je v Sv. Kolmanu svečano odkril spomenik blagopokojne cesarice Elizabete.

Pariz 28. Zastopnik lista »Lanterne«, ki se je pogovarjal z Du Paty de Clamom, piše, da isti sestavlja svojo izpovedbo, v kateri noče toliko braniti svoje osebe, kolikor delati na to, da se razkrije resnica, ne da bi se brigal za to, komu bo ista koristila oziroma škodila.

Pariz 28. Vlada se bavi z vprašanjem o sklicanju državnega sodišča, katero bo imelo soditi provzročitelje zadnjega komplota proti varnosti države. Dotični dekret se bržkone podpiše v eni prihodnjih sej ministrskega sveta.

Pariz 28. »Figaro« javlja, da sta Dreyfussova branitelja Demange in Labori od početka pravde do sedaj dobila vsega 108 pretilnih pisem; vsa pisma sta izročila državnemu pravdnistvu v Rennesu.

Rennes 28. (Nadaljevanje pravde Dreyfus). Tudi inženier Bernard smatra Bertillonov sistem krivim. Zvedenec Teyssonières prihaja do zaključka, da je borderô pisala ista roka kakor liste, zaplenjene pri obtožencu.

Zvedenec Charavay izjavlja nasproti svoji izpovedbi leta 1894., da je borderô pisal Esterhazy.

Grafolog Pelletier je istega menenja, a Courard pravi, da borderô ni Esterhazyjevo delo, ne da bi pri tem sodil kakor si bodi o Dreyfusu. Tudi Varissard je menenja, da ni Esterhazy pisal borderôa. Ob 3/4 12. uri se je zaključila seja.

Kodanj 18. Danes je kralj preustrojl ministerstvo. Dr. Branbus je imenovan ministrom za notranje stvari, a bivši vojni minister Schaek je prevzel zopet isto ministerstvo. Haerring vodi začasno pravosodno ministerstvo.

Pariz 28. V ulici Chabrol je minila prošla noč mirno. Govori se, da so jetniki v najhujši stiski. Vsa njih hrana sta še dve vreči krompirja. Redarstvo je baje našlo podzemski hodnik, po katerem so jih dosedaj preskrbovali z živim. Ta hodnik se zadela. Danes v jutro je bilo malo dežja. Jetniki so skušali nabirati deževnico, a kmalu je nehala dežiti. Lastniki prodajalnic v ulici Chabrol pojdejo danes v ministerstvo za notranje stvari prosit, da se napravi konec razmeram, ki so na škodo njih trgovinam.

Nekaj misli.

„Uzdaj u se i svoje kljuse!“

(Dopis.)

(Začetek.)

Kako krvavo potrebuje naš narod omenjene glavnice v proučevanje in organizacijo naših malih, propadajočih okoličanskih obrtov! V zadruhal združene naše cvetličarke, perice, breškice (pekariice), mlekarice, bi si lahko skupno nabavile primerna sredstva, da si še kaj opomorejo. Istotako naši kamenoseki in morda tudi še ribiči. Ker naša veleslavna vlada nima zmislja resno podpirati važna

podjetja, katera drugod vzdržuje država z izdatnimi prispevki (zlobni jeziki trde, da dotične zneske raje vrača finančnemu ministerstvu, češ, da so nepotrebni), potrebuje naša kmetijska družba take glavnice: za bibe, streljarne proti toči, kmetijske stroje, semena, umetna gnojila itd. Ustanoviti bi imela razne kmetijske in proizvodne zadruge, podpirati bi mogla izdatneje sadjarstvo in vrtnarstvo. To bi bil lep rezervni fond — okrogel tisočak, ki bi našim zavarovalnicam za živino jamčil obstanek in popolen razvoj; to bi se povzpela živinoreja in žnjo blagostanje po okolici.

Konkurencija tujih pridelkov na našem trgu kaže, da bi morali naše pridelke izvažati, — ali kako? Za razne eksportne poskuse treba zopet rezervne glavnice.

Mlekarska zadruga je skrajno potrebna; govorilo se je tudi že nekaj o tem, ali kedaj zberemo potrebno glavnico? Domače proizvodnje olja tudi propada in gine leto za letom; križka kmetijska podružnica pa nima sredstev, da bi je mogla izdatno podpreti. In tako si ubogi naš okoličan na mnogi način še doma služi svoj kruh, ali le po stari navadi svojih pradedov, ker nima sredstev ne pouka, da bi napredoval in zboljšal svoj obstanek.

Poglejmo naprej! Naš zavod sv. Nikolaja! Kako plemenita ideja in izdatna opora naraščaju našega življa — ali kdo naj se ga še spomni o vsakdanjem nabiranju za druge tudi narodne svrhe?!

Lahi obdarjajo otroke, ki pohajajo njih vrtee in razrede po okolici, z oblekami in hrano; kako bi to uplivalo na zaslepljene stariše, če bi mogli mi v tem pogledu izdatno konkurirati z onimi!

Naša »dijaška kuhinja«, kakega pomena ni za našo mladino?! A tudi ona sloni na ramenih jednega samega rodoljuba, ki jo mora z svojo požrtvovalnostjo kar sproti vzdrževati teden za tednom.

Istotako trpi razvoj »dijaškega podpornega društva« vsled preobilnih potreb ostalih društev.

Menim, da je vzgledov dovolj, in prištevat bi trebalo tu sem še vse one gnotne podpore v splošno našo izobrazbo ter politični boj s posledicami, katere so bile do sedaj — ukljub vsej požrtvovalnosti — nezadostne in se bodo v prihodnje vedno množile. Menim, da sem dovolj utemeljil menenje, da ne smemo tratiti našega narodnega kapitala in v tem treba tudi vzgajati naše ljudstvo. To naj blagohotno uvažujejo pa še posebe vsa naša narodna društva, ki prirejajo veselice in nabirajo za društveno svojo zastavo. V ožigled navedenim gotovo telitnim vzrokom, ki silijo varčevati z našim narodnim imetjem v skrajno potrebne, res narodne in obče koristne svrhe, upamo, da nam razvijejo vsa naša pevska društva z lepim slavjem vsaka svojo lepo a priprosto društveno zastavo-trobojnico, v dostojni obliki brez vsacega nepotrebnega lišpa in nakita. Pod blagoslovljenim belo-modro-rdečim praporom zbrani zavedni rojaki, vedrega čela, gromkega glasu, in mladenke rožnih lic, zvonko popevajoče ljubko našo narodno pesem — tu imate najlepši kras naših društev — kremenit steber naroda. V nedeljo nas razveseli »Slava« s takim prizorom. Dal Bog, da vodi tudi »Zarjo« isto spoznanje, da z dobrim vzgledom vendar zaustavi tako nepotrebno razsipanje narodnega daru. Potem bo

možno tudi vsem ubožnejim društvom nabaviti si časten društven prapor in čila trobojnica veselo zaplapolniti od zapada Slovanstva na obrežju jadranskem preko skrajnega vostoka Sibiri na okopih Port-Arturskih:

„Na slavo nam, na strah vragam!“

DOPISI.

Iz Herpelj. 27. avgusta 1899. (Izv. dopis.) V odgovor na sporočilo iz Kozine v »Edinosti« št. 192. od dne 23. avgusta t. l. nekoliko razmišljanja.

Ni mi navada prihajati z enakim v javnost, ali izzvan po gori omenjenem tendenciozno sestavljenem sporočilu, na katerega ne bi bilo niti vredno odgovarjati, pa resnici na ljubo in v prilog pogovoru: »Da se resnica prav spozna, je treba slišati dva zvana«, evo me!

Sovražstvo mej krajem Kozina in vasjo Herpelje se je poostriilo od časa, ko se je počelo snovati pevsko in bralno društvo. Tačas so Herpelje izrazili opravičeno skromno željo, naj bi se društvo imenovalo: Herpelje-Kozina. Ta mali spor bi se bil gotovo poravnal mirnim potom. Par Kozincev pa je bilo odločno proti temu in so počeli Herpelje pitati s takimi in enakimi izrazi, kakor v omenjenem sporočilu. Ergo, Herpeljeji so bili prisiljeni jih zapustiti.

Zato so videli kozinski dopisuni dne 17. avgusta t. l. zvečer Herpelje v temi. Tisti »suroveži« so mirni herpeljski oratarji; ako so se tudi oni zbrali isti večer v herpeljsko gostilno, da po svoje proslavijo pomemben večer, ne pa podkupljeno naročeni, kakor lažejo dopisuni! Če se je pa pozno v noč k njim priklatilo par mladeničev, katere so mirni možje olikano — pestili, zato pa ni odgovorna vsa vas.

Herpeljeji si niso nikoli lastili kraja Kozine, obratno pač si laste Kozinec herpeljske hišne št. Radovoljno vam jih pa pripuščamo, da le ostanete z svojo slavno-kulturno Kozino dobro zabubani v občno korist odraslih in nedolžne mladine. O tej priliki se pozivljajo slavne politične oblasti, da nekoliko bolj pazijo na policijski red v tej razkosani Kozini.

Kar se pa tiče surove napadenega »neotesanca«, od te strani toliko: V tem napadu se blesti gola trgovinska nevoščljivost, ki je korenito ugnjezdjena v tem kraju. Ta človek, ki je po inicijativi Kozincev pred dvema letoma zašel v razkošno življenje, bil je tačas predsednik kozinskih veselice. Kovali so ga v sveta nebesa in ga podpirali v njegovi zmoti. Za hrbtom so si veselo meli roke: sedaj se ta pogubi, kakor se je že marsikdo. — Ko se je pa ta sv. pisemski zgubljeni sin povrnil na pravo pot, obrnili so mu hrbet in počeli ga sovražiti, preganjati in zavidati, kakor sami trde, do njih godba se ni ustavila pred njegovo hišo. Torej tudi ta pomemben večer se je izrabljaj v te svrhe?! Surove ljudi treba blažiti, ne dražiti! Očividno je torej, zakaj so tega predsednika prelevili v suroveža! Čudno tudi, da je lokal tega, tako strašnega človeka vedno prenapolnjen in izogiblje se ga menda četvorica dopisnikov, ki so sami gostilničarji.

Sploh naj bi dopisniki prideli k naslovu: *rodoljubi še »dobro želeči miroljubi«* in povrne se ljubi mir v korist narodnega in krajevnega napredka.

Resnicoljub.

Politični pregled.

TRST 29. avgusta 1899.

K položaju. Zbor v katoliški ljudski stranki ima sleherni hip drugačno intonacijo, sedaj so instrumenti uglašeni »visoko«, kmalu potem zopet »nizko«; danes so polni nad, jutri vidijo le črno okoli sebe. Pred par dnevi je govoril dr. Kathrein pred svojimi volilec še precej optimistično, tako, da je vzbujal menenje, da v dosegu pomirjenja in ozdravljenja parlamentarnih odnosov ne treba drugega, nego nekoliko spretnosti od strani vlade in pa nekoliko dobre volje od strani strank, seveda izvzemši one, ki že z obema nogama stojijo izven avstrijskih tal — tam gori v Prusiji. Vlada naj le prične svojo akcijo in dr. Kathrein jej je kar na krožniku ponujal sodelovanje katoliške ljudske stranke in jej stavljaj upliv te stranke na razpolago. In tudi strankam je delal lepe poklone, sedaj na desno, sedaj na levo, sedaj proti večini, sedaj proti — obstrukciji. Ako le hočejo vsi, pošteno hočejo, pa bomo imeli zopet redno parlamentarno delo.

Gospod dr. Kathrein je torej precej visoko intoniral svoj instrument, tako, da je njega glasba prav malo odgovarjala resničnemu položaju. Preveč je pričakoval že od sedanjice vlade, kamo-li da bi bil opravičen njega optimizem glede na dispozicije v strankah, sedaj, po dogodkih v Celju, Celoveu, Asehu, Graslenu, Zateu in kakor se že imenujejo vsi ti nemški koti, v katerih nemški bogovi grome in bliskajo! Prav dobro opažajo praški »Narodni listy«: »Gospodu dr. Kathreinu je lasten močan, obžalovanja vreden optimizem, ako po vsem, kar se je zgodilo od tedaj, veruje v doseg miru mej Nemei in Čehi, in ako pričakuje, da njega najnovejši govor dovede do miru.« Sicer pa bodi zabeleženo, kar opaža celó »Neue Fr. Presse«: »Jednakopravnost, kakor jo ume dr. Kathrein, bi morala dovesti do tega, da Nemei pridejo zopet do gospodstva, a slovansko večino bi odpravili z malimi darili.«

Gospod dr. Kathrein ima torej uglašen svoj instrument na višino dobrih nad. Bolj zamolklo bobni iz glasila istih konservativcev, »Linzner Volksblatt«. Včeraj je ta list priobčil članek, poln zahtev proti vladi. V konservativni stranki da so jako nevoljni radi apatije, ki vlada na vladni strani. Vlada da ničesar ne stori v obrambo interesov države, da ne brani patrijotičnih državljanov in ljubiteljev miru in da od vlade ni nobenega odpora proti besnečemu radikalizmu in njega irredentovski propagandi! Katoliška ljudska stranka je ogorčena, ker od vlade ne dobiva tiste podpore, do katere ima pravico, dočim radikalec uživa vso svobodo in jim je dovoljeno vse. Konečno vsklika rečeni list: Lahko je biti radikalni, in ako bo potrebno, postanemo radikalni tudi mi!

Na teh dveh izglelih — na govoru dr. Kathreina in članku v »Linzner Volksblattu« — vidimo, kako menja intonacija v zboru katoliške ljudske stranke. Samo na nekaj bi radi opozorili »Linzner Volksblatt«: Dokler je nemški radikalizem razbijal slovenske glave v Celju, nismo nič čuli o kaki pritožbi »Volksblatta« radi apatije vlade in pomanjkanja vsacega varstva, pač pa smo čuli groženj na adresu večine; za Celjem je prišel Celovec in kar hkratu so čutili v Linu, da je sedanja vlada apatična in da ne brani patrijotičnih strank pred besnečim nemškim radikalizmom! Tudi slovenske patrijotične stranke mora vlada braniti!!

Nemško nacionalne demonstracije po nemških krajih Češke nadaljujejo. Jezero besni in valovje se mu peni in hoče imeti svojih žrtev. Včeraj so bile zopet velike demonstracije po raznih nemških krajih na Češkem. Vršile so se po že znani šabloni. V Hebu n. pr. so se množice valile po ulicah, pevale so »Die Wacht am Rhein« in Bismarkovo himno. Pred okrajnim glavarstvom so pevale »Deutschland, Deutschland über alles« in so — razbile šipe okrajnega glavarstva. V Hohehelbe se je godilo za las jednako in niso odnehali, dokler niso izpustili jednega zapretili!! Oblast je

kapitulirala, kakor običajno tam gori. Toda, dovoljeno nam bodi vprašanje: kako bi postopali z našimi okoličani, ako bi zasnovali le deseti del tega, kar se godi tam gori?! Odgovara nam dajejo sloviti izgledi iz nedeljne minolosti.

Svoboda na Pruskem. Ker je večina zbornice zavrgla idejo-ljubljeno cesarja Viljema, za gradnjo kanala med Labo in Reno in je z večino glasovalo tudi takih poslancev, ki so hkratu državni uradniki, se hoče vlada maščevati na teh uradnikih s tem, da jih postavi v disponibiliteto!! O, da, na Pruskem je uradnik popolnoma svoboden, ako le stori vse ono, kar hoče vlada.

Razprava radi atentata na razkralja Milana se prične baje prihodnji teden. Še sedaj se ne ve nič pozitivnega, kdo vse bo tožen direktno radi atentata in kdo radi sokrivde. Na razpravi bo navzočih več diplomatičnih zastopnikov tujih držav, ali v osebi, ali po svojih namestnikih.

Domače vesti.

Obletnica blagoslovljenja zastave »Del. podp. društva«. Minolo nedeljo je to naše prvačno društvo praznovalo 17-letnico blagoslovljenja društvene zastave, a praznovalo tako, kakor še nikdar. Nepregledne vrste so se pomikale za zastavo, ko je spreved ob zvokih glasbe pred 8. uro odhajal iz društvenih prostorov v cerkev sv. Antona novega. In kako so stopali naši možje in naše žene! Vsi praznično odičeni, vsi vedrih lic, vsi ponosnega čela so stopali trdim vojaškim korakom, kakor da so pripravljeni iti v boj pod to divno zastavo, ki je slavila svoj časten dan.

Cerkev sv. Antona novega je velika, zeló velika. Ali hipoma je bila polna do zadnjega kotička — bilo je v njej, glava ob glavi, do 4000 ljudi. Koliko pa jih je moralo ostati zunaj pred cerkvijo!

Sv. mašo je daroval veleč. g. župnik Fabris, pel pa je pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda — kaeih 50 pevcev — pod vodstvom g. Rakuše. Bilo je to milo, v resnici cerkveno, pobožnost povzdignajoče petje.

Po maši se je spreved vrnil v istem redu, samo da je narasel še bolj in da so bile ulice vse polne gledajočega občinstva, našega in — laškega. Pred društvenimi prostori je godba odsvirala cesarsko pesem in ob glasnem vsklikanju množice so odnesli zastavo v društvene prostore. In čim je zastava zaplapolala na jednom oknu, se je množica razšla veselih lic, ali v najuzornejšem redu. Redarjev je bilo vse polno, a niso imeli nikakega opravila. Sicer pa nikakor nečemo prigovarjati previdnostnim odredbam redarstva — opravičene so v naših tržaskih razmerah.

Popoludanska veselica na vrtu šole pri sv. Jakobu je zadobila naravnost velikanske dimenzije. Občinstva se je nabralo nad 3000 glav. Vrt in velikanski oder sta bila odičena najukusnejši zastavami in lampijoni. Veteranska godba je prav pridno svirala pod vodstvom kapelnika Majeena. Ker je svirala skoro same slovanske komade, povzdigala je močno splošno veselje. Mešani zbor »Kola« je peval pod vodstvom svojega predsednika dra. Slavika. Žel je obilo pohvale, kakor navadno. Uprav presenetil pa nas je zbor, katerega dosedaj skoro poštevali nismo v našem socialnem življenju, a hkratu se nam je predstavil v impozantnem številu. In kako so pevali: od deških sopranov in altov pa do mogočnih basov starih pevcev vse je bilo kakor zlito. Ipavčevo »Domovino« so peli uprav divno, da je bilo občinstvo kar elektrizirano. Solista, tenor Ražem in bariton Alberti, imata oba nenavadno čist, zvonk in milo doneč glas. Res, bilo je to najprijetnejše presenečenje. Hvala jim vsem in priznanje! Sosebno priznanje pa treba izreči zborovodji Rakuši, ki se more res ponašati z sijajnimi uspehi.

Najganljiveji in najpomembnejši pa so bili trenotki, ko se je predsedniku prof. M. Mandiću izročala diploma častnega člana. Prvi podpredsednik tega društva, dr. Zuccon, je v navdušenih besedah slavil zasluge predsednikove in njega zvestobo do tega društva tekom tolikih let. Da-si Hrvat je ob jednom najčistejši Slovenec. To je ravno njegova največja zasluga, da je v njem posebljeno tisto jedinstvo med nami, ki je izbrisalo vsako mejo med Hrvatom in Slovencem. Navdušenja, ki

je naraščalo med občinstvom od besede do besede govornikove, ni možno opisati. To se je moralo le videti. A ko se je govornik v zaključku obrnil naravnost proti profesorju Mandiću, naj blagohotno vsprejme ta mali znak priznanja od strani slovenskega delavstva, zaoril je orkan živio-klicev na profesorja Mandića, godba je zasvirala in v morju umetnega ognja je zažarel napis: Živel Mandić! Gospod profesor Mandić je stopil na oder, pozdravljen iz tisočev grl. Priprostimi, a krepkimi besedami se je zahvalil na izkazani mu časti in je prisegel delavcem, da kakor do sedaj, tako bodo tudi v bodoče njega delo, njega skrb in njega ljubezen posvečeni »Del. podpornemu društvu«. In njegove besede so odmevale v dušah poslušalcev in duše so vsklikale navdušeno, kar so čutile.

Ti dogodki so tako delovali na navzoče Hrvate, Istrane in Dalmatince, da se niso mogli vzdržati solz in je v njih imenu g. dr. Antončič stopil na oder, da se od ganotja tresočim glasom zahvali na teh pojavih slovenske ljubezni do njih sorojaka. Tej slogi ostanimo zvesti in potem zasije tudi nam žar lepših dni. Ljubimo se, v ljubezni je naša moč!

Kako je to delovalo na naše vrlo ljudstvo! Neprestano je vsklikalo in prisegalo: hočemo! In zopet so zveneli veseli glasi godbe, zopet so orili živio-klici in zopet so se prižigali umetni ognji! Potem je stopil na oder g. Miloš Kamuščič, da v lepem, navdušenem govoru še enkrat zatrdi bratskemu narodu hrvatskemu, kar je prisegalo ljudstvo že med govorom dra. Antončiča: da mi smo jedno sree, jedna misel in da hočemo ostati zvesti tej bratski ljubezni za vedno.

Dolgo v noč so dalje zveneli akordi teh divnih trenotkov. Ljudstvo je bilo vznemerenih čustev in mnogo njih nam je zatrjalo, da takega dne še niso doživeli!

To je bil slave dan našega »Del. podpornega društva«, to je bil dan časti njega predsedniku, to je bil dan ponosa za tržasko slovenstvo! In tebi, milo nam »Del. podp. društvo«, kličemo tu iz polne duše: Živi, razvijaj se in rasti!

Mandat viteza Nabergoja. Kakor že znano, je državno sodišče dne 7. julija t. l. v stvari mandata Nabergojevega razsodilo, da se z odločbo e. k. ministerstva za notranje stvari od dne 2. maja 1899., s katero je bila potrjena odločba e. kr. namestništva tržskega od dne 16. marca 1899. glede mandata Nabergojevega, ni kršila politična pravica, ki je mestnemu svetu tržaskemu, zanjamčena s § 52 ustave od dne 12. aprila 1850. Danes nam bodi dovoljeno, da se bavimo z razlogi te razsodbe.

Razlogi navajajo, kako se je državno sodišče že enkrat bavilo s to stvarjo ter jo rešilo z razsodbo od dne 19. oktobra 1897.

Na to je mestni svet tržaski znova »proučeval« izvolitev viteza Nabergoja ter dne 11. marca 1899 zopet sklenil, da ne potrdi Nabergojeve izvolitve. Kakor že prej, tako je tudi sedaj tržasko namestništvo z odločbo od dne 16. marca 1899. ta sklep proglasilo neveljavnim. Mestni svet je proti tej odločbi rekuriral na ministerstvo za notranje stvari, katero pa je rekurz odbilo z odločbo od dne 2. maja t. l., proti kateri je mestni svet vložil utok na državno sodišče.

Državno sodišče se je torej imelo baviti s popolnoma isto stvarjo; imelo je opraviti le z drugim sklepom mestnega sveta, oziroma z drugim razveljavljenjem od strani namestništva.

Že v prejšnji razsodbi je državno sodišče izreklo, da glasom § 111. mestnega statuta tržskega pripada namestništvu pravica, da sistira tudi sklepe mestnega sveta, ki se tičejo odobrenja volitev po § 52. imenovanega statuta. V isti razsodbi je državno sodišče tudi izreklo, da sme mestni svet v zmislu § 52. uničiti kako izvolitev le tedaj, ako so se na volilnem činu samem godile nezakonitosti, ali če izvoljenec po zakonu nima pasivne volilne pravice, ter je s tem oporeklo menenju, da bismel mestni svet svojevoljno potrjevati ali uničevati volitve.

V našem slučaju je imelo državno sodišče torej samo razmotrivati, da-li so dejstva, na katerih temelji rečeni sklep mestnega sveta, po ustavi mesta tržskega in po ostalih zakonskih določbah, pripravna, da opravičijo, da se izvolitvi odreče potrditev.

Ta «nova» dejstva obstoje poglavito v tem, da je Nabergoja tukajšnje orožniško poveljstvo tožilo zaradi obrekovanja nekega žandarja, kateri ovađbi pa državni pravdnik ni ugodil. Stvar se je izročila potem okrajnemu sodišču zaradi razžaljenja časti; a tudi to sodišče je Nabergoja osvobodilo obtožbe. Ta «ovira» pa, kakor tudi druge, katere navaja overovalni odsek, glasom §. 35. do 37. in 48. mestnega statuta in glasom zakona od dne 15. novembra 1867. niso pripravne, da bi jemale Nabergoja pasivno volilno pravico, ker ni ovir, ki bi bile utemeljene v zakonu. Zaradi tega je smatrati tudi ponovni sklep mestnega sveta od dne 11. marca 1899. nezakonitim ter se s sistiranjem tega sklepa ni kršila politična pravica, zagotovljena tržaškemu mestnemu svetu s § 52. mestnega statuta.

(Glavni in jedini razlog, na katerega opirajo gospodje v mestnem svetu svoje postopanje proti Nabergoji, je torej ta, da Nabergoj ni «vreden», da bi sedel med njimi. No, kar se dostaje »vrednosti« ali »nevrednosti« v to, da kdo sedi v tržaški zbornici, naj le gospodje pogledajo v zrcalo, ki jim ga list «Lavoro» drži pred nosom, in morda se bodo malec sramovali pred — poštenjakom Nabergojem. Op. ured.).

Kapelnik g. J. Vondražka je zapustil danes naše mesto. V teku dveh let, kar je bival na čelu vojaške godbe domačega 97. pešpolka, si je znal pridobiti spoštovanje — v vseh krogih prebivalstva in to ne le kakor strokovnjak, ampak tudi kakor človek. Posebno Slovenci mu ohranimo hvaležen spomin, kajti ob mnogih naših veselicah nam je šel ta gospod najprijazneje na roko in je ustrezal našim željam, če je le mogel. Po desetletnem službovanju v našem slovenskem polku se vrača v domovino, v Prago. Mi mu želimo prav obilnih uspehov na daljnem delovanju na polju umetnosti!

Italijansko volilno orožje. Iz Boljuna nam pišejo: Naši narodni nasprotniki v Istri so Vam povsodi jednaki. Oni morajo ali nekje imeti šolo, kjer se vadijo v volilnih manevrih, ali pa jim mora biti že v sree vcepljeno ono orožje, katerega se poslužujejo na volitvah. Jedino Židje-čifuti mogli bi se meriti ž njimi do neke meje; pa saj si mislim, da ne more biti velike razlike med istrskimi Italijani in potomei Kama. Isti poklie, ki ga tirajo Židje z drugimi sodeželani svojimi, tirajo ga tudi Italijani v Istri z našimi ljudmi. Hvala pa Boga, da je naš narod dobro začel odpirati oči in je jel spoznavati: kdo mu je prijatelj, kdo neprijatelj — kdo mu nudi resnico, kdo širi laž — kdo ruši javno moralo in kdo jo vzdržuje in širi!! Kakor si prizadevajo krščani, da vržejo z sebe židovski jarm, prizadeva si tudi naše ljudstvo v Istri, da se reši iz italijanskega gospodarstva. Naše ljudstvo vidi v italijanski gospodi druge Žide! Kadar jih hoče imenovati porogljivim imenom, pravi jim: Židov ali bolje «abroj!» Na nedavno dovršenih volitvah v naši občini so Italijani upotreabili vse, samo ne poštenega orožja! Vedoči, da imajo posla z neukim seljakom, posluževali so se prevar in laži. Pa znajo tudi lagati kakor peklenšček. Ničesar se ne sramujejo. Sam nečisti jim mora pomagati v tem. Izvračajo in prevračajo stvari, da se poštenemu človeku kar gnusi. A svojih laži ne širijo samo pred seljakom, ampak tudi oblasti hočejo premamiti se svojimi lažmi ter jih zavesti. Kričali so v svet na vse štiri strani, da je zmaga njihova, da so gotovi večine 100 glasov, da je vse žnjimi — volitve pa so pokazale ravno nasprotno. Lagali so, da Hrvatje hočejo zidati novo občirsko hišo za 10000 gl., da hočejo na občinske stroške zidati novo poslopje za orožnike, da hočejo dati načelniku letno plačo 800 gl. itd. itd. Svoje lastne volilce so nalagali, da ne bodo kandidirali nobenega »butegarja«, ali takoj prvi dan volitev so postavili v liste kar dva botegarja. S tem pa so si tudi pokvarili račune za drugi dan. Sinovi so teme, temo ljubijo in beže pred svetlobo. Ne sramujejo se ničesar — čut srama so že davno vrgli od sebe. Po tolikem laganju ni čudo, da so njihovi privrženci v Pazinu ostali, kakor da jih je kdo polil z vodo, čim so doznali o vspehu naših volitev. Da bi dosegli svoj namen, so strašili s tožbami. Sam Ferranda iz Boljuna je tikom pred volitvami razposlal svojim dolžnikom nad 300 pozivov, naj poravnajo svoj dolg. Istotako so storili drugi trgovci, bodi pismono, bodi z besedo. Obljubljali so jedi in pijače,

bahali so se s petaki, črnili naše voditelje, ogovarjali in dražili prebivalstvo, provzročali velike izgrede — ali vse zastoj: naši so ostali trdni kakor stena. A ko so videli slednjič, da je to trda kost, in njihovi zobje da so preslabi, ponižali so se hkratu do črne zemlje, storili svoj «salem elejkum», farizejski načinom so hlinili pokoro za svoj greh, ali bilo je prepozno.

Govore, da proti volitvam uleže utok; rado vedni smo, kakih in koliko lažij stlačijo vanj!

Še jedna misel. Iz Trsta nam pišejo: V Trstu imamo že toliko narodnih društev, ali po mojem menenju bi bilo še jedno potrebno. Ako bi se izvršila ta moja misel, bi bili veliko na boljem glede socialnega in društvenega življenja. Ob tolikih društvih in tolikih veselicah je neobhodno potrebno, da si ustanovimo tudi godbeno društvo. Učitelja bi gotovo dobili in mladih dečkov-učencev ne bi manjkalo. In starši bi bili tudi zadovoljni in bi radi plačevali po nekaj novčičev za šolo, kjer bi se dečki priučili jednemu ali več instrumentov.

Kako je bilo n. pr. v nedeljo na obhodu «Del. podp. društva»? Toli krasen spreved, toliko občinstva, na čelu ponosno korakajoči odbor, vse praznično odličeno, a spredaj godba, o kateri so sicer rekli, da je veteranska, a po oblike se jim ni poznalo to. Kako vse drugače bi izgledal takov spreved, ako bi imeli svojo, primerno uniformovano godbo.

Rodoljubi! Razmišljajmo torej, da-li bi nam ne kazalo ustanoviti meščansko narodno godbo, oziroma zasnovati v to potrebno društvo?!

O v a d u h.

Blagoslovenje. V nedeljo dne 3. septembra bo blagoslovenje nove cerkvice v čast sv. Ivanu na hribu istega imena v žveljskem Stramaru. Cerkvico so pozidali domačini v proslavo cesarskega jubileja in v spomin zmage istrskih Slovencev in Hrvatov nad Benečani!

Objava. Povodom letošnjih vojaških vaj bo imela s pošto združena brzojavna postaja v Kranju od 31. avgusta do vštete 4. septembra, in v Trzinu od 3. do vštete 10. septembra t. l. za brzojavni promet polno dnevno in nočno službo.

Iz istega vzroka bo imel poštni in brzojavni urad Ljubljana 1 od 31. avgusta do 10. septembra t. l. za brzojavni promet nepretrgano službo.

Avstrijski Lloyd spremeni s 1. septembrom svoj vozni red med Trstom in Benetkami. Od tega dne bo odhod iz Trsta v ponedeljek, sredo in petek opolnoči, a odhod iz Benetek v ponedeljek, torek in petek ob 11. uri zvečer.

Okrajna bolniška blagajna. Minolega tedna se je prijavilo 450 slučajev bolezni, 492 oseb se je proglasilo zdravimi v zdravljenu jih je ostalo 892, med njimi 155 ponesrečencev na delu. Prestopkov proti zdravniškim naredbam se je naznailo 138. Podpor je blagajna izplačala ta teden 10261.16 kron.

Napad. Iz tukajšnjih listov posnemamo, da je v nedeljo zvečer kakih 20 nepoznatih oseb napadlo štiri izletnike, ki so se vračali s Trsteniku. Napad da se je izvršil v gozdu in brez vsacega povoda. Eden izletnikov, Just Marghetto, je dobil več ran ter mu je bil ukraden zlat prstan.

Prijatelj Marghette, neki Menguzzatto, videči nevarnost, je potegnil ključ hišnih vrat in je udaril jednega napadaleev tako, da se je zgudil na tla. Napadena četvorica so se na to razpršili na vse kraje, a ravnokar omenjeni Menguzzatto je zbežal v goščo, kjer je ostal skrit do jutra.

Tako poročajo italijanski listi. Mi bi si dovolili le par opazk. Ako se je res izvršil napad, ga obsojamo najodločneje in želimo, da napadalei — vsejedno ali Slovenci ali Italijani — pridejo čim prej v roke pravice. Ali ne moremo potajiti svojega dvoma, da bi se bilo vse godilo prav tako, kakor trdi poročilo. Pred vsem se nam ne zdi posebno verjetno, da bi bili dvajsetorica takih nasilnežev proti štirim, ko je Menguzzatto jednega napadaleev s ključem podrli na tla, ostali tako mirni in da bi bili četorico kar pustili bežati. Posebno se nam pa zdi sumljivo to dejstvo, da »Piccolo« — ki je sicer nepresežno hiter o takih poročilih — še-le danes govori o tem napadu.

Velika zguba. V soboto zvečer je javila Eliza Molnar iz Judenburga policijskemu komisarju na južnem kolodvoru, da je gubila majhen

ročni kovček od rujave kože s cheekom na londonsko banko za 200 lir št., z gotovino 30 lir št., zlato uro z 2 pokrovama, prstanom s 3 briljanti, zlato zaporo z 16 briljanti, srebrno zapono, orijentaliskim držalom za ključe, potnim in tovarnim listom.

Vzgleden unuk. V nedeljo večer je prišla na zdravniško postajo 54-letna Ivana Pronettini iz ulice Molino a vento št. 16, ker jo je nje lastni unuk ranil z nekim ostrim železom. Vzrok grdemu ravanju dečaka je bil, da mu je Ivana nekaj prigravljala zaradi njegovega vedenja.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 30. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Piazza Barrieri št. 1, sukna za gospode; v ulici Commerciale št. 16, hišna oprava; Sv. M. M. Sup. Pol. 11 T. 215, hišna oprava; v ulici Sv. Nikolo št. 21, dragerijske stvari; v ulici Ghepa št. 2, hišna oprava.

Iz «Povž»-eve kronike. (Promocija). O priiliki zadnjega lezenja v Devin sta bila dosedanja aspiranta in bivša suplenta gg.: Rastislav Štular in Toni Tenax promovirana «per majora» pravima povžema. Izpit v počasnem lezenju sta položila, oziroma demonstrirala «ad oculos» na zadovoljiv, oziroma odličen način.

Različne vesti.

Vročina v Londonu. Dne 25. t. m. je bila v Londonu nenavadna vročina. V senci se je čitalo 35 stopinj, na soncu pa 55. To je bil najtoplejši dan tega poletja. 200 oseb je zbolelo in 10 umrlo za solnčarico.

Deček povožen od vlaka. Iz Livorna javljajo: 13-letni Alfred in 12-letni Hektor Cinini sta pasla ob železnični progi. Dečka sta stala na železničnem tiru, kar je prihitel vlak iz Florence. Kurjač je zapazil dečka ter dal znamenje z žvižgom. Hektor je zbežal, Alfreda pa je zagrabil stroj ter ga strašno razmesaril.

Kuga. Iz Oporta na Portugalskem javljajo: V tukajšnji jetnišnici se je primeril 1 slučaj kuge. Bolnika so osamili in jetnišnico razkužili.

O Levčevem „pravopisu“.

(Dalje.)

Točka 6. drugi odstavek. — V tem malem odstavku sta dva debela pogrška: zgrešen je drugi glagol in g. profesor se je izneveril svojemu lastnemu nauku v 3. točki. — On uči:

»Pač pa pišemo tudi te tuje črke, kadar pridržimo v slovenščini tujo, zlasti romansko ali germansko besedo v nje tuji obliki, n. pr...«

Prav in pravilno slove ta odstavek tako-le: »Kadar pa pridružujemo v slovenščini tujo, zlasti romansko ali germansko besedo v nje tuji obliki, onda pišemo tudi te tuje črke, n. pr...«

In takih glagolskih pogreškov v tej knjigi vse mrgoli.

Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario šte. 2.

(šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Točki 11. in 12. — Trubar in Dalmatin sta bila izprva Tebi vrstnika od žrtvenika-vatikanskega, potem ne več; ali bila sta prva naša pisatelja — ne namenom, da bi gojila in popolnjevala naše slovo, nego da bi slovenskemu rodu kazala na vatikanske zmote ter ga učila drugih — novih zmot. V njima nahajaš naš pristni jezik ondašnjih časov in glej, sedanji Tvoj šolski vrstnik Te svojim naukom vabi nazaj v one davne čase! Pojdi za njim? Jaz pa nikakor ne; saj sem živel prvih osem let svoje dobe v takozvanih šmarnskih Rovtali, ondi smo se popraševali: kje si bu? kaj si delan? kje si bu? kaj si naredil? kaj pa je bu? — Oh, mili moj! ta poslednji bu bi Ti jaz mogel pristno in umljivo le svojim živim glasom povedati, saj ga še znam, še mi je v sluhu, dasi je od onih dob uže blizu pol veka minolo, sicer Ti nikakor ne moreš pristno poumiti njegovega izrečenja, kajti moje pero ni pisno trobilo (gramofon), da bi Ti moglo po teh besedah zapeti oni glas, katerega si jaz v tem hipu mislim, in Ti tudi nimaš nič kaj posebnega posluha za godbo, saj še nikdar pevec nisi bil, pa — Bože pomiluj! —

Točka 21. — No, bolj neprikladno, bolj nerodno bi ne mogel označiti onih soglasnikov! To ni nikakoršno označevanje! — Kaj ni goltnik-goltance to, kar švabski sehlundröhre? sičnik (gad) to, kar švabski zischotter, zischschlange? šumnik to, kar švabski waldhüter, da ga razlikujemo od šumarja, förster? zobnik to, kar švabski zahnkraut? — zobnik pozna pri nas na kmetih vsaka dekla, saj je njegovo seme našim ženskim najzdravnejši lek, kedar jih zobje bole, da si z njim podkajajo glave.

Boljšje bi bil on označil one soglasnike primernimi pridevniki, n. pr. soglasniki so: goltni, nebni, sikavni, šumevni, zobni ali zobneni, ustni ali ustneni, jezični; — in označevanju prikladnejši samostavniki so: goltneči, nebneči, sikaleči, šumeleči, zobneči, ustneči, jezičneči; — izražam jim imena trpnj oblikoj, ker glasi niso samotvorci, nego so proizvod naše volje pomočjo odnosnih občil.

Točka 40. — Ptujka analogia je po naše: »podobje, sličnost, naličnost«, pridevniki pa: podobno, slično, nalično —; čemu rabiti ptujko?

(Pride se.)

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Rennes 29. (Pravda proti Dreyfusu.) Bivši podnačelnik v pisarni za obveščanja v vojnem ministertvu, podpolkovnik Cordier, poroča, ob kakih okoliščinah mu je Sandherr izročil borderô, ki je smatral ta dekument zadostnim dokazom za izdajstvo, in kako so vsi vzroki sumnje kazali na Dreyfusa. Tistikrat se niso smatrali krivde Dreyfusove za gotovo stvar. Še le 8 oktobra so se vzroki sumnje zaostri v to, da je borderô moral priti iz generalnega štaba.

Pariz 29. »Matin« javlja, da se državno sodišče ne snide pred drugo polovico meseca septembra.

Pretorija 29. Chamberlainov govor ni povzročil tu nikakega posebnega razburjenja. Predsednik Krüger je izjavil glede na ta govor, da ne more reči, da-li je isti podan krivo ali pravo. Ako se Chamberlain obrne direktno do njega, bo razmišljal o njega besedah.

URAR

sposoben v popravljanju vsakovrstnih ur, se priporoča sl. slovanskemu občinstvu Trsta in okolice.

Friderik Colja.

ulica Solitario št. 8.

Anton Širca

GORICA
Nunska ulica št. 12.

Konsumna zaloga olja

razpošiljatve iz glavnih pridelkov od 5 litrov naprej (prosto Gorica).

Olje jedilno fino	32 nvč.
„ dalmatinsko	36 „
„ istrsko	40 „
„ namizno I.a	44 „
„ „ najfinejše	48 „
„ „ extra	56 „
„ „ specialitetno	60 „
„ Posebno za cerkveno luč	38 „

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1. daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk svet. razstave v Parizu L. 1900.

Zaloga krompirja, zelja in fižola.

Vatovec Jak. ulica Vienna številka 5 ima zalogo krompirja, zelja fižola in drugih pridelkov. Razprodava na debelo.

Zaloga olja, mila in kisa.

Vatovec Anton Ulica Torrente št. 26. Prodaja olja, mila in kisa na drobno in debelo. Naročila izvršuje točno.

Krème.

Jurković Mate ulica Carintia št. 25 toči izvrstno črno in belo istrsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Jak. Perhauc Via Aequedotto št. 8 Zaloga vsakovrstnih vin in boteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan Via Media št. 3., krčmar, toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Obuvala.

Stantič Josip „pri Pepetu Kraševcu“ na Rožariju poleg cerkve Sv. Petra pod ljudsko šolo, ima veliko zalogo obuval. Sprejema tudi naročbe.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Trgovci.

Nazarij Grižon Via Giulia 64 prodaja vsakovrstnih jestvin, kolonialnega blaga in olje

Ant. Furlan Piazza S. Francesco št. 2. Prodajalnica jestvin in kolonialnega blaga. Postrežba točna, cene brez konkurence.

Abram Fran Via S. Francesco št. 22. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Jak. Perhauc Via Stadion št. 20, pekarna in slaščičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domač kruh v pecivo. Postrežba točna.

R. Kolar na ogli ulice Geppa in delle Poste Nuove, prodaja kolonialno blago delikatese, likere itd.

Marija Čokelj na Korzu št. 8. priporoča slav. slovanskemu občinstvu svojo prodajalnico, v kateri se dobiva po primerni ceni vsakovrstno blago, zlasti perilo za gospode in gospe, narejene obleke za gospe in otroke. V istej zalogi ima na razpolago vsakovrstne potrebščine za gospe. Postrežba je točna in cene nizke.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni Commercio „n Tedesco, ki st. shajalisci Slovencev. Na razpolago so vsi slovanski in mnogo drugih časnikov.

T. Zadnik Via S. Francesco št. 16, mesar, postreže za vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

I. Tavčar, krojač Via delle Beccherie št. 6, priporoča se slovanskemu občinstvu.

Fran Hitty, Via Barriera vecchia št. 13, prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj, trgovec, ulica Sv. Catarina št. 9., priporoča svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na drobno razpošilja na deželo proti povzetju.

Zanimiv oglas kolesarjem!

kolo iz tovarne

Johann Puch iz Gradca

ustanovitelj industrije za kolesa,

je najbolje kolo sveta

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente št. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagaj, po cenah, da se ni bati konkurence.

Spiritus sinapis compositus

ALCOFON.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič. glavobolu, migreni itd. Steklenica z navodilom stane le 20 nvč.

ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Al due Mori) Piazza grande TRST

Paziti na ponarejanja.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, II. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjizbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

FILIJALKA

BANKE UNION V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2% proti 5 dnevnim odpovedi	
„ 2 1/2% „ 12 „ „	
„ 3 1/4% „ 4 mesečni „	
„ 3 1/2% „ 8 „ „	
„ 3 3/4% „ 1 letni „	

Napoleone:

po 2% proti 20 dnevnim odpovedi	
„ 2 1/2% „ 40 „ „	
„ 2 3/4% „ 3 mesečni „	
„ 3% „ 6 „ „	

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 3/4% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldnansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bode uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tujakšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.